

ستاره شب

(برداشتی، از سوره مبارکه لیل)

مؤلف: خدیجه نی زاری

سرشناسه	نی‌زاری، خدیجه ۱۳۳۳-
عنوان و پدیدآور	ستاره‌شب (تفسیر سوره الیل) / مؤلف خدیجه نی‌زاری.
مشخصات نشر	تهران: تکویر، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	۱۶۸ ص.
شابک	۷۰۰۰ ریال ۵-۹-۹۰۸۹۶-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبیا
موضوع	تفاسیر (سوره الیل)
موضوع	تفاسیر شیمه - قرن ۱۴
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۰ ۱۳۳۳ ن/۹۵۷/۲ BP۱۰
رده‌بندی دیویی	۲۹۷/۱۸
شماره‌ی کتابشناسی ملی	۲۶۲۵۱۹۲

ناشر تکویر: تلفن ۰۹۱۲۵۰۴۶۲۸۲

ستاره شب

(برداشتی از سوره مبارکه لیل)

- مؤلف: خدیجه نی‌زاری
- ویراستار: محمدحسین اکبری
- نمونه‌خوانی: امیر فروغی اصل
- مترافیک: محمدرضا اکبری
- نویت چاپ: اول ۱۳۹۱
- تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه
- قیمت: ۷۰۰۰ تومان
- چاپ و صحافی: میراج

ISBN 978-600-90896-5-9

شابک ۵-۹-۹۰۸۹۶-۶۰۰-۹۷۸

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۷	توضیح مختصر درباره سوره
۱۷	اهمیت سوگند
۱۷	واللیل اذا يغشى
۱۸	برداشت علمی از شب
۱۸	برداشت فلسفی از شب
۱۹	شناخت اشیاء به وسیله ضدشان
۱۹	اصالت عدم یا وجود؟
۱۹	اصالت وجود در فلسفه الهی
۲۰	عدم وفنا مطلق نیست
۲۰	قانون تناقض ها چه ضرورتی دارد؟
۲۱	چرا شیطان در مقابل انسان؟
۲۲	هدف از خلقت انسان
۲۲	روح الهی و فطرت پاک بشری نتیجه تجلی فطرت
۲۳	انسان، دلداده خدا
۲۴	ابزار تجلی استعدادها
۲۴	آزمایش الهی
۲۵	ضرورت ها در تجلی
۲۵	گشودن راه
۲۶	برداشت عرفانی از شب
۲۶	شب قدر - شب معراج - شب های دهگانه
۲۷	عبادت های شبانه و نماز شب
۲۸	نماز شفع و وتر
۳۰	برداشت اخلاقی از شب
۳۰	ضمیر ناپیدا
۳۱	سختی ها و دشواری ها
۳۱	سیاهی کفر
۳۲	شب گمراهی - دردندامت
۳۳	ره صد ساله در یک شب

۳۳	گرفتاری‌های زندگی
۳۴	دوزخ و جهنم
۳۴	برداشت تاریخی یاشیهای خاص
۳۴	شب نزول قرآن
۳۵	دوران قبل از بعثت
۳۵	دوران قبل از ظهور
۳۶	شب قزت ورب الکعبه
۳۶	دد شب مومنی
۳۶	شب عرفه یا شمع
۳۶	شب عاشورا
۳۶	شب مبعث
۳۶	دنیای فانی
۳۷	شان نزول آیه
۳۷	اذا یغشی
۳۷	اصل ظلمت است؟
۳۸	شبی که نپوشاند
۳۸	والنهار اذا تجلی
۳۹	صفات فطری
۳۹	انسان نورانی
۳۹	تجلی جایگاه تابشی نور
۴۰	نهری در بهشت
۴۱	دوران حاکمیت نور
۴۱	ظهور نور یا نور ظهور
۴۱	نوربعثت رسول (ص)
۴۲	تجلی امام
۴۲	(کوکب دری) سه عنصر
۴۳	تجلی ائمه (ع) در قلب مومن
۴۳	طلوع خورشید
۴۴	تعریف نور از دیدگاه سهروردی
۴۵	وجود علمی و وجود عینی
۴۵	اهمیت روز یا شب؟

۴۵	وماخلق الذکر والانی
۴۶	علم جنین شناسی در قرآن
۴۷	نظر برخی از دانشمندان و علم جنین شناسی
۴۹	تساوی بین زن و مرد
۴۹	روح و نفس، مذکر یا مؤنث نیست
۵۰	روح تعدد ندارد
۵۱	ظلم تاریخ به زنان و حمایت قرآن کریم از آنها
۵۱	تعدد زوجات
۵۲	چرا عدم حرمت چند همسری؟
۵۳	تلاش اسلام و شخصیت زن
۵۳	نسل پیامبر (ص) از دختران
۵۵	آن سعیکم نشئ
۵۵	تلاش آزادی برای انسان
۵۶	از سعی و کوشش گریزی نیست
۵۶	سعی تکوینی و تشریعی
۵۶	چرا قانون تلاش و سعی؟
۵۷	چهار علت برای پیدایش
۵۸	پاسخگویی، حق علت فاعلی است
۵۸	موجودات در خدمت انسان
۵۸	همه به سوی او می روند
۵۹	عبادت، انجام وظایف انسانی
۵۹	سعی و کوشش صحیح
۶۰	همراه شدن با موجودات این عالم
۶۱	میزان تاثیر حرکت ارادی
۶۱	فردوس، انتهای راه صحیح
۶۲	انتخاب راه تارسیدن به هدف
۶۲	راه تکامل، اختراعی نیست
۶۳	صراط مستقیم
۶۵	مقصد را نباید فراموش کرد
۶۵	حرکت بنده به سوی مولا
۶۵	جذبه خالق

۶۶	هدف مقدس و مسیر محترم است
۶۶	هدف واحد
۶۸	نقش راهنما
۶۹	سه گروه، درانتخاب سه راه
۷۱	سیر آفاق و انفس
۷۲	رجوع به اصل
۷۳	درد جدایی
۷۳	گم کردن راه و خود
۷۳	تجلی صفات او
۷۴	مدت سیر و حرکت محدود است
۷۵	دنیای فریبده
۷۶	مرگ حتمی است
۷۷	بحشی پیرامون توبه
۷۷	بازگشت استثنایی به زمان گذشته
۷۸	یا تائب، یا ظالم
۷۸	شرائط توبه
۷۹	وای بر بعضی توبه کنندگان
۷۹	حقایق توبه
۸۰	سائر توبه
۸۰	مهلت و زمان توبه
۸۱	طی مسیر همراه با رنج و سختی است
۸۲	مانع بزرگ مسیر
۸۲	دشمن خطرناک
۸۳	معرفی بیشتر شیطان
۸۳	جن کیست؟
۸۴	شیطان نوعی جن
۸۴	ورود شیطان
۸۴	وسوسه در سینه
۸۵	شخصیت و ذات ثانوی
۸۶	ذات پاک اولیه
۸۶	نیاز انسان به غریزه

۸۷		سنخیت اخلاقی بنده با خدا
۸۷		انتظار به میزان نعمت
۸۷		شیطان و انسان
۸۸		شیطان وسیله ظاهر شدن انسان
۸۸		ظهور، یا سرنگونی
۸۹		جهاد اکبر
۸۹		ندای پیشتازان مسیر
۹۱		انواع رنج
۹۲		میزان رنج با درجات وجود
۹۲		انسان کاملتر و رنج بیشتر
۹۳		رنج شیرین
۹۵		صبوری در مقابل رنج‌ها
۹۵		عوامل باز دارنده بسیار است
۹۶		حجاب‌های ظلمانی
۹۶		حجاب‌های نورانی
۹۶		زیانکارترین اعمال
۹۷		نیاز به ابزار جهت صعود
۹۷		استفاده صحیح از ابزار
۹۸		طی طریق نیاز به علامت و نصب دارد
۹۸		تابلوه‌های راهنما، برای ملاقات خدا
۹۹		راهنمایی رسانه‌ها
۹۹		خطر گم‌شدگان در راه
۱۰۰		خطر سقوط و افتادن در طول مسیر
۱۰۰		نتیجه همنشینی با غافلان
۱۰۰		کسک نمودن به دیگران در طی مسیر
۱۰۱		نجات غریق در عالم ماده و معنا
۱۰۱		روش امر به معروف
۱۰۲		نصیحت گوی مهربان
۱۰۲		خداوند رحمن و رحیم است
۱۰۲		عشق عامل ارتقاء و صعود
۱۰۲		جاذبه عامل حرکت

۱۰۳	 راه سالک
۱۰۵	 تناسب هدف با تلاش
۱۰۵	 واما من اعطی والتقی
۱۰۶	 سخاوت - ایشار
۱۰۷	 بخشش مال
۱۰۸	 بخشندگی و سلامت زندگی
۱۰۹	 نه انتظار تشکر و نه منت
۱۰۹	 انفاق و جنت و حریم
۱۱۰	 عطا و بخشش جان
۱۱۱	 عطا و بخشش در علم و دانش و هنر
۱۱۱	 اهمیت بخوان (اقرأ)
۱۱۲	 تنها معلم و شاگرد
۱۱۳	 عطا و بخشش گناه دیگران
۱۱۴	 مدارا با همسفران
۱۱۴	 تناسب میزان عقل با عفو
۱۱۵	 سلام، پیام دوستی
۱۱۶	 بخشش در اخلاق
۱۱۶	 کرامت اخلاق
۱۱۷	 فرقی اخلاق با کرامت اخلاق
۱۱۷	 گسترده‌گی روح عطا تا کجا؟
۱۱۸	 رفتار انبیاء و اولیاء با دشمنان
۱۱۹	 و اتقی
۱۲۱	 خشیه، ترس عاشق
۱۲۱	 الهام تقوی
۱۲۳	 و صدق بالحسنی
۱۲۴	 ((حسنى)) کیست؟
۱۲۴	 فرقی اصول دین با اصول مذهب
۱۲۵	 ستاره شب یا خورشید روز؟
۱۲۶	 فسنیسه للیسری
۱۲۶	 دشواری، در اثر وابستگی
۱۲۶	 به دست آوردن توفیق

۱۲۷	رسیدن به سعادت بیشتر
۱۲۷	تلطیف روح
۱۲۸	آرامش، نشانه تلطیف روح
۱۲۸	تفکر و تعقل صحیح
۱۲۹	واما من بخل
۱۲۹	بخیل مذموم است
۱۲۹	زندگی چون فقرا، محاسبه چون اغتیاء
۱۳۰	بخل در مال
۱۳۰	بخل در جان
۱۳۱	بخل در علم و هنر
۱۳۱	بخل در بخشش گناه دیگران
۱۳۲	اشتباه در مکافات و قصاص
۱۳۲	خداوند می بخشد
۱۳۴	واستغنی
۱۳۴	استدراج یا مهلت خطرناک
۱۳۶	وکذب بالحسنی
۱۳۷	فستیسیره للعسری
۱۳۸	وما یغنی ماله اذا تردی
۱۳۹	آزمایش از طریق مال
۱۳۹	خطر دوستی مال و دارایی
۱۴۰	مال پسندیده
۱۴۱	ان علینا للهدی
۱۴۲	خداوند هدایت خلق را بر خود واجب نموده
۱۴۲	خواری آنکه هدایت نپذیرد
۱۴۳	ان لنا للأخره والاولی
۱۴۳	مکافات، قانون حتمی
۱۴۴	اول آخرت بعد دنیا
۱۴۴	فانذرتکم نارا تلطی
۱۴۶	لا یصلیها الا الاثنی
۱۴۶	آیا غیر اثنی وارد دوزخ نمی شود؟
۱۴۶	أشقی، هر کافری است

۱۴۷	الذی کذب وتولی
۱۴۷	دشمن ((حسنى)) کیست؟
۱۴۷	به امید حاکمیت حق و عدالت
۱۴۸	جمع بین کذب وتولی
۱۴۸	نار و نیران
۱۴۸	وسیعنبها الا تقی
۱۴۸	اتقی در وصف چند نفر؟
۱۴۹	آیا فقط با سقوات از آتش دور است؟
۱۴۹	تفسیر آیه به صورت عام
۱۵۰	الذی یؤتی ماله یتزکی
۱۵۰	زکات به معنا طهارت
۱۵۱	این زکات دهنده کیست؟
۱۵۱	ولی کیست؟
۱۵۲	من کنت مولاه فهذا علی مولاه
۱۵۲	زکات در حال نماز
۱۵۵	وما لأحد من نعمه تجزی
۱۵۵	الا یتناء وجه ربّه الأعلى
۱۵۵	عمل باقی همراه هدف باقی
۱۵۶	اخلاص در عمل
۱۵۶	اخلاص، روح عبادت است
۱۵۷	مراتب خلوص
۱۵۷	رسیدن به مرتبه صدق
۱۵۸	ریا و خودنمایی، یا شرک اصغر
۱۵۸	ای وای (ویل) به ریاکار در عبادت
۱۵۹	زیانکارترین اعمال
۱۵۹	خلوص اتقی
۱۶۰	ربّ اعلی
۱۶۰	عمل خالص، دارای روح است
۱۶۰	ارباب مخلوق، باطل است
۱۶۱	شرک خفی
۱۶۱	خدا (ربّ الأرباب) وعله العلل است

۱۶۱		محبوب برتر
۱۶۲		عطای برتر
۱۶۲		ولسوف یرضی
۱۶۳		راضیه مرضیه
۱۶۳		مرتبه رضا، ثمره محبت
۱۶۴		به زودی، چه زمانی است؟
۱۶۴		راضی شدن خداوند
۱۶۵		پیام‌های سوره
۱۶۷		منابع

بسم الله الرحمن الرحيم

الرحمن، علم القرآن^۱ خداوند مهربان است که تعلیم داد قرآن را. خدا را سپاس، این توفیق عنایتیم فرمود که بیشتر دربارهٔ سور و آیاتش مطالعه و اندیشه کنیم. بیش از پنجاه سال است که این لطف حق شامل حالم بوده که مانوس با کتاب آسمانی بوده. هر سوره و آیه‌ای که آموخته یا درباره‌اش سخن گفته‌ام، برایم ویژگی خاصی داشته و از آن بهره‌های فراوان بردهام. شگفت آوراست، گاهی بارها آیه‌ای را تکرار کرده‌ام، اما هربار مطلبی جدید و نو از آن آیه استنباط نموده‌ام، جذبه و کششی که در دل این آیات و تفسیر آن است. نشان از زنده بودن آن و وجود روحی بزرگ در قرآن کریم است، که در هیچ کتاب و نوشته‌ای یافت نمی‌شود. حق است که خود قرآن کریم می‌فرماید:

قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُوا بِمِثْلِهِ

بگو اگر انس و جن جمع شوند براینکه مثل این قرآن بیاورند نمی‌توانند...

یکی از ویژگی‌های عجیب قرآن کریم که کمتر بیان شده آن است که، بالینکه آیات در ردیف خود گاهی دارای موضوعات مختلف و متنوعند ولی همه آنها با یک موضوع خاص همخوانی دارند. در توضیح، مثلاً، در برخی سخنرانی‌ها موضوعی را انتخاب می‌کنم و در رابطه با آن موضوع، از آیات و روایات متعددی جهت اثبات بحث مورد نظرم استفاده می‌نمایم، اما با تجربه در عمل به این نتیجه دست یافتیم، که اگر موضوع بحث خود را با ردیف آیات ادامه دهم (نه آنکه آیات را بر مبنای موضوع بحث خود انتخاب و ردیف نمایم) بسیار جالب تر، موضوع کامل تر و در شنونده تأثیر بیشتری دارد.

اگر قرآن کریم می‌فرمایند: ... ولا تطرب ولا یابس إلا فی کتاب مبین^۱ ... یعنی هیچ‌تر و خشکی نیست مگر آنکه در قرآن کریم است. باید گفت: گویا هیچ ترو خشکی نیست که در یک سوره، حتی شاید در یک آیه از قرآن کریم نباشد.

آنان که با قرآن مانوس هستند و از آن الهام می‌گیرند، درک می‌کنند، هر زمان اراده کنند یعنی قرآن را باز کنند گویا، استادی حکیم ودانا، راهنمایی علیم و آگاه و مادری دلسوز و مهربان آنان را یاری داده و در هر مسیر راهنمایی می‌نماید و هرگز آنها را تنها نمی‌گذارد. این کتاب است که روح تشنه انسان را از سر چشمه آب زلال و گوارای علم و هدایتش، سیراب می‌سازد.

آنان زنده بودن قرآن را کاملاً حس می‌کنند و جان و حیات آن را لمس نموده و پیام‌های آن را در حد درک و توان خود دریافت می‌کنند.

اما در بین این همه سوره و آیه علت انتخاب بنده، سوره (لیل) را به جهت جاذبه پیامی است که در ضمن تفسیر یک آیه از این سوره دریافت نمودم. یک بار که مشغول صحبت درباره این سوره بودم به کلمه (حسنی) که رسیدم احساس خاصی در من پیداشد و هر بار که آن را تکرار می‌کردم این احساس قوی‌تر می‌شد تا جایی که در برخی شنونده‌ها هم این حال را می‌دیدم.

گویا خانمی را که به حق، تعبیر (حسنی) یعنی نیکوتر و بهتر در حق او سزاوار است. می‌دیدم که غریبانه و مظلومانه در دل تاریک شب در خاک فرار می‌گیرد. فکر کردم او همچون زهره روشن است اوتابناک چون ستاره است، چگونه می‌شود که بر طلب شب مخفی شود؟

درحالی‌که هرچه شب تاریک‌تر باشد، ستاره درخشان‌تر و زیبا تر است در این راستا استنباط نمودم که از اول سوره در این مورد پیام است. و یک رویارویی و تقابل بین لیل و نهار، ظلمت و نور، حق و باطل و زشت و زیبا تا آخر سوره دیدم و آنکه ظلمت است که ارزش نور را مشخص و باطل است که حق را جلوه و زشتی است که زیبایی را می‌شناساند و مطالب بسیار دیگر.

با اینکه بنده از کسانی هستم که طرف دار استدلال و منطق می‌باشم ولی باید اعتراف کنم اینجا غیر از استدلال و منطق، احساس و دلم در انتخاب این سوره مرا یاری کرد.

بارها و بارها به آیه رجوع کردم، به تفاسیر گوناگون سر زدم هر بار بر یقین و باورم افزوده می‌شد، که آن یک واقعیت است، که در ضمن آیه (أَمَّا مَنْ أَعْطَى وَ اتَّقَى وَ صدَّقَ بِالْحُسْنَى) استنباط می‌شود.

آن ندای معصومانه و مظلومانه، به گوش جانم می‌رسید که در تیمه شب غریبانه با فریادی خاموش، دم از عدل و داد می‌زند، از حق و حقانیت سخن می‌گوید، سعادت و سلامت مردم را می‌جوید و شخصی با تقوآت او را تصدیق نموده و با شناخت از ماهیت وجودش به او یاری رسانده، اما شخصی بدبخت‌تر (اشقی) که در مقابل (اتقی) است با بخل و استغنائی درونش او را تکذیب و با او دشمنی نموده و صدای حق طلبش را با باوری کور، خاموش نموده است.

او ظاهراً خاموش شد ولی برای همیشه ستاره‌ای در دل شب باقی ماند. او یعنی آن کیمیای نیکی و برتری یا ستاره‌ای در شب است، یا خورشیدی در روز است یا شمس و طارق است، یا زهرای مرضیه است، یا حورای انسیه است. یا همه آنان و دخت پیامبر و فاطمه اطهر است. او همان کسی است که آن مرد با تقواتر (آقای) یعنی علی (ع) برای او بیت الاحزان ساخت و او را تنها در خاک گذاشت و فرزندان کوچکش در سوگ مادر غریبانه نشستند و منتظر ماندند تا فردایی حسینش در کربلا برخیزد و زینبش در شام و فرزند غایبش در عصر زمان. لذا نام کتاب را هم (ستاره شب) گذاشتم.

به امید شفاعتش از این حقیر و مادر مرحومه بزرگوارم شادروان فاطمه بختیاری که راه تلاوت و ولایت آموخت، مادری که هر چه دارم از اوست. ایشان در زمان بارداری این حقیر، در کربلا در حرم امام حسین (ع) متوسل به حضرت شده و از او خواستند که شفاعت کند، تا خدا فرزندی به او عنایت کند که موفق به تبلیغ دین مبین اسلام باشد. اما زمانی که فرزندشان به دنیا می‌آید و او را دختر می‌بینند، با توجه به جو آن زمان، که معمولاً زنان خیلی نادر و انگشت شمار به تعلیم و تدریس و سخنرانی مذهبی می‌پرداختند، ایشان احساس می‌کنند که، جایگاهشان روا نشده. اما با زحمات و تشویق‌ها و دعا‌های ایشان این توفیق نصیب شد. در حقیقت باید گفت: حاجت ایشان در حرم حسین ابن علی (ع) به استجابت رسیده بود.

البته اینجانب خیلی جوان بودم که چنین مادری را از دست دادم و حالت‌های روحانی ایشان در هنگام فوتشان، آن چنان دگرگونی در من ایجاد کرد که، با جدیت تمام مسیر خواسته ایشان را طی کردم. خدا را سپاس می‌گویم، که چنین مادری عنایت فرمود. همچنین طلب شفاعت می‌کنم برای پدر مرحوم و پدر فرزندانم، شادروان مرحوم محمود ضرابیان، که در طی این مسیر بنده را یاری داد. از فرزندان عزیزم و همه دوستان بزرگواری که در چاپ این کتاب یاری نمودند، سپاسگزارم.

مدیحه نی‌زاری